

על דרך תירוץ זה ב' קושיות:

- א. זו אינה מצוה כוללת.
- ב. כמו במצוות אמונה, מדוע לא מנה את הצדדים המעשיים של המצווה.

ב. כיבוש הארץ וישוב הארץ והישיבה בה היא "קבלו מלכותי". (בלא הארץ אין מצוה)

זוהר שמות רעו:

מצוות לך לך מקבילה למצוות אנכי ד' וגו'.

תוספתא ע"ז ה ב:

"ישורה אדם בארץ ישראל אפילו בעיר שרובה עובדי כוכבים ולא בחו"ל אפי' בעיר שכולה ישראל מלמד ששיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל מצוות שבתורה. והקביר בארץ ישראל כאילו הוא קבור תחת המזבח. לא יצא אדם לחוצה לארץ אא"כ היו חטין סאתים בסלע אמר רבי שמעון במה דברים אמורים בזמן שאינו מוצא ליקח אבל בזמן שמוצא ליקח אפילו סאה בסלע לא יצא וכן היה ר"ש אומר אלימלך מגדולי הדור ומפרנסי צבור היה ועל שיצא לחוצה לארץ מת הוא ובניו ברעב והיו כל ישראל קיימין על אדמתן שנאמר (רות א) ותהם כל העיר עליהן מלמד שכל העיר קיימת ומת הוא ובניו ברעב. הרי הוא אומר (בראשית כח) וישבתי בשלום אל בית אבי שאין ת"ל והיה ה' לי לאלהים ואומר (ויקרא כה) לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים כל זמן שאתם בארץ כנען הריני לכם אלה אין אתם בארץ כנען איני לכם לאלה וכן הוא אומר (יהושע ד) כארבעים אלף הלוצי הצבא ואומר (שם ב) כי נתן בידי את יושבי הארץ וגו' וכי עלתה על דעתך שישראל מכבשים את הארץ לפני המקום אלא כל זמן שהם עליה כולה נכבשה אינן עליה כולה אינה נכבשת וכן דוד אמר (ש"א כו) כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' וגו' וכי תעלה על דעתך שדוד המלך עובד עבודת כוכבים אלא שהיה דוד דורש ואומר כל המניח את ארץ ישראל בשעת שלום ויוצא כאילו עובד עבודת כוכבים דכתיב (ירמיה לב) ונסעתיים בארץ הזאת באמת אינן עליה אין בטועין לפני באמת לא בכל לבי ולא בכל נפשי. ר' שמעון בן אלעזר אומר ישראל שבתוצה לארץ עובדי עבודת כוכבים בטורה הן כיצד עובד כוכבים שעשה משתה לבנו והלך חימן את כל היהודים שבעירו אע"פ שהן אוכלין משלהן ושותין משלהן ושמשו שלהן עומד ע"ג עובדי עבודת כוכבים הן שנא' (שמות לד) וקרא לך ואכלת מזבחור:

בר"ר נו ט:

ונתתי לך ולזרעך אחריד את ארץ מגוריד "אם נכנסין בניד לארץ הן מקבלין אלהותי ואם לאו אינם מקבלים".

ספרא בהר פרשתא ה ד:

לחת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים. מיכן אמר כל ב"י היושב בא"י מקבל עליו עול מלכות שמים. וכל היוצא לחוצה לארץ כאילו עובד ע"א. וכן בחדד הוא אומר ארורים הם לפני ה' כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאומר לך עובד אלהים אחרים. וכי עלת על דעתך שדוד המלך עובד ע"א אלא שהיה דורש ואומר כל היושב בארץ ישראל מקבל עליו מלכות שמים. וכל היוצא חוצה לארץ כאילו עובד עבודה זרה.

באגרת לחכמי מרשיליא, מונטפלישייר מהחזרת הרב שילת, ב, עמ' תפ:
לא נתעסקו בלמידת מלחמה ולא בכבוש ארצות'.

ג. בלא הארץ אין מצוה.

קול יהודה לר"י גרשוני עמ' קס-קיא.

עפ"י הרמב"ם בס' המצוות קנג.

בשו"ת חת"ס סי' ר"ח: איבוד חלק בא"י נקרא מיתה.

בב"י למהר"ל פרק א: "ישראל מקומם הראוי להם לפי סדר המציאות להיחם בא"י ברשות עצמם ולא ברשות אחר".

ושם בפרק ט: "אין דבר שהוא סבה למעוט ישראל כמו הגלות".

ובכחזרי, וביערוז דבש. בברכת ולירושלים ערך ברחמים. ובגר"א בסוף ספדצ"ג